

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี
5447 ๙๙
รับที่ ๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๒ ๑๐.๕๐
วันที่

ที่ กษ 0303/ ๔๔๘๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนขุนด่านปราการชล
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐
 2. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
 การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕
 3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
 เขื่อนขุนด่านปราการชล เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
 พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้าย
 กฎกระทรวง จำนวนฉบับละ ๑๐๐ ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานออกภาคเกษตรกรรม
 เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
 และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้นในอนาคต
 สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม
 ๒๕๕๐ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข ๑ เป็นทางน้ำชลประทาน
 ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
 การชลประทานหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ ๔)
 พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

- ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำน่านครนายก เป็นทางน้ำชลประทาน
 ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
- ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำเขื่อนขุนด่านปราการชล
 เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

/ บันทึกวิเคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(1) เรื่องเดิม

เนื่องจากมีการใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเพื่อกิจกรรมทางการเกษตร หรือกิจการอื่นที่มิใช่การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเต็มค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวยเขตให้ชัดเจน

(2) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรับรอง

2.1 พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎหมาย

2.2 เป็นการเสนอร่างกฎหมายให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485

(3) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสนับสนุนนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการรณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

(4) สาระสำคัญของเรื่อง

4.1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงินและงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากการน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน และจะนำมาใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

4.2 การใช้น้ำอุปกรณ์เกษตรกรรมจากการน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรการด้านน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ซึ่งในการออกกฎหมายกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎหมาย ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) กำหนดอัตราค่าชลประทาน และหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 2

4.3 ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำ ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- ทางน้ำชลประทานแม่น้ำน่านครนายก ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทานประมาณ 942 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันไม่มีสำนักงานประปา หรือรายงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 146 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 165,000 ไร่

- ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำเขื่อนขันด่านปราการชล ปริมาณความจุของอ่างเก็บน้ำเท่ากัน 337 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันไม่มีสำนักงานประปา หรือรายงานอุตสาหกรรมขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 176 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 185,000 ไร่

- จากปริมาณการใช้น้ำทั้ง 2 ทางน้ำนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม
- กฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. 2545

(5) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะกรรมการตีความ

เพื่อให้คณะกรรมการตีความนั้นเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(6) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(7) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะกรรมการ หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

/ (8) ค่าใช้จ่าย ...

(8) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้เงินจากเงินทุน
หมุนเวียนเพื่อการซ่อมประทาน

(9) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะกรรมการรับทราบที่ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุ
ให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน 2 ฉบับ คือ

1. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานแม่น้ำน่านครนายก เป็นทางน้ำชลประทาน
ที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนอ่างเก็บน้ำเขื่อนชุมชนด้านปราการชล กิโลเมตร
ที่ 0.000 ในท้องที่ตำบลหินตึง ถึงกิโลเมตรที่ 33.000 ในท้องที่ตำบลนครนายก อำเภอเมืองนครนายก
จังหวัดนครนายก)

2. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานอ่างเก็บน้ำเขื่อนชุมชนด้านปราการชล
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (จากศูนย์กลางเขื่อนอ่างเก็บน้ำเขื่อนชุมชนด้าน
ปราการชล ในท้องที่ตำบลหินตึง อำเภอเมืองนครนายก ขึ้นไปทางด้านเหนือน้ำ ในท้องที่ตำบลหินลาด
อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่ง
ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนชุมชนด้านปราการชล
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด
บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวนฉบับละ 100 ชุด ตามลิ๊งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรับทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร 0-2241-2626